

U nás v kraji

SLOVO HEJTMANA

Vážení čtenáři, na úvod mi dovolu přivítat žáky zpět po prázdninách ve školních lavicích. Přeji vám, ať je nový školní rok plný radosti z objevování, nových přátelství a úspěchů. Ať vás učení baví a dodává vám chuť posouvat se dál. Pedagogům a rodičům pak přeji hodně sil a především trpělivost.

O to víc mě těší, že do něj vstupujeme s výbornou zprávou. Královéhradecký kraj se letos umístil na druhém místě v prestižním srovnávacím výzkumu Místo pro život agentury Datank. O výsledcích rozhodují nejen tvrdá statistická data, ale také názory lidí z celé republiky. Náš kraj se tak znovu zařadil mezi úplnou špičku regionů, a navíc si oproti loňsku polepšil o jednu příčku.

Druhé místo v celorepublikovém srovnání vnímám jako ocenění dlouhodobé práce všech, kteří se podílejí na rozvoji našeho regionu — obcí a měst, firem, neziskových organizací i každého jednotlivého obyvatele. Stabilní umístění mezi nejlepšími potvrzuje, že se nám společně daří vytvářet prostředí, kde lidé chtějí žít, pracovat i vychovávat své děti. Velmi si tohoto uznání vážím a děkuji za něj. Je to zároveň závazek i motivace pokračovat v práci, aby byl náš kraj stále tím nejlepším místem pro život.

Petr Koleta

hejtman Královéhradeckého kraje

Obcí roku v kraji se stal Bezděkov nad Metují

Krajské kolo Vesnice roku v Královéhradeckém kraji vyhrál Bezděkov nad Metují. Podle hodnotitelské komise vyniká systematickým a koncepčně vedeným rozvojem, který se opírá o aktivní zapojení obyvatel napříč generacemi. Oceněná obec získá 1,25 milionu korun od vyhlášovatele a 500 tisíc korun od Královéhradeckého kraje.

Obec Bezděkov nad Metují se podle hodnotitelů také věnuje obnove školního vzdělávání, rozvoji

areálu hřbitova a kostela i okolní krajiny. Významná je také péče o odpadové hospodářství, včetně provozu moderního sběrného dvora, jehož podoba je inspirována tradiční lidovou architekturou regionu. Na rozvoji obce se podílí architekt, který spolupracuje na úpravách veřejných budov a prostranství. Silná je podpora komunitního života a činnosti spolků.

Hodnotitelská komise udělila dalších 22 ocenění, a to napří-

klad Oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského subjektu Pilníkovu na Trutnovsku, který dlouhodobě rozvíjí spolupráci s místními zemědělci, spolky i podnikateli. Modrou stuhu za společenský život získal Rudník, kde působí jak tradiční spolky, tak nové iniciativy, které propojují jednotlivé části obce a vytvářejí silnou občanskou soudržnost. Kompletní výsledky naleznete na webu www.khk.cz.

Kraj začal proplácet zvýhodněné jízdenky pro děti, studenty a seniory

Od září platí nové podmínky pro zvýhodněné jízdné vybraných skupin cestujících v regionální veřejné dopravě. Cílem je zvýšení dostupnosti veřejné dopravy pro děti, studenty a seniory, kteří od 1. července dosáhnou na nižší cenu vícedenních jízdenek o celkem 75 %. Žádosti o proplácení jízdného začíná kraj přijímat skrze webový formulář na: www.khk.cz.

„Veřejná doprava je pro nás důležitým prostředkem pro zajištění dostupnosti celého

regionu. Rozhodli jsme se proto cílit pomoc tam, kde je nejvíce potřeba — k dětem, studentům a seniorům, kteří byli zasaženi změnami v dříve nastaveném systému slev na jízdném. Nyní budou tito cestující moci využít finanční podporu kraje a dosáhnou tak znovu na vícedenní jízdenky o 75 % levněji. Věřím, že tuto pomoc využijí především ti, kteří ji nejvíce potřebují,“ uvedl hejtman Královéhradeckého kraje Petr Koleta.

Cestující z vybraných skupin (dětí a mládež 6–18 let, studenti 18–26 let, senioři nad 65 let) mohou od září požádat o finanční dar ve výši 25 % z plné ceny vícedenní relační jízdenky IREDO (7, 30 nebo 90 dní). S již fungující slevou jízdného ve výši 50 % tak cestující získají celkem 75 % zvýhodnění z plné ceny. Podpora se týká jízdenek zakoupených pro cesty v rámci nebo z/do Královéhradeckého kraje v období od 1. 7. do 31. 12. 2025. |

Dokončení na straně 3

Královéhradecký kraj je lídrem v práci s daty a investicemi

Pod vedením radního Jaromíra Dědečka kraj úspěšně hospodaří v kladných číslech. Pro ekonomickou gesci, kterou vede, je klíčovým nástrojem pro řízení financí rozpočet. Cílem je zejména posílení investic.

Minulý rok se podařilo nainvestovat 18,2 % výdajů do investic, což činilo v absolutním čísle více jak 4,04 miliardy korun. Díky tomu kraj obsadil mezi ostatními kraji v ČR pomyslné 1. místo. Je nutné zdůraznit, že i zadlužení našeho kraje vůči bankám činí pouhých 360 mil. Kč a v příštím roce bude nulové. Stav na bankovní účtech je pak přes 3,6 mld. Kč.

To vše dává dobré předpoklady v pokračování vysokého investičního úsilí a k realizaci naší největší investice, kterou je II. etapa „Modernizace nemocnice Náchod“. Ta se bude konat podle plánu v letech 2026–2028 a její cena bude cca dvě miliardy korun. Investice a jejich výše jsou výkladní skříní každé dobře fungující organizace, daří se je navyšovat optimalizací běžné spotřeby, což je potřebný trend, nejen ve veřejné správě. Kraj má tak v oblasti investičních aktivit své významné postavení mezi kraji, podložené daty.

Úspěch datových analytiků

Právě na základě práce s daty a otevřenosti našeho úřadu znamenal tým analytiků z ekonomické gesce tento rok velice významný úspěch pro kraj. Získal cenu Úřednický čin roku v kategorii Inovace ve službách veřejnosti, kterou realizoval prostřednictvím aktivit, směřujících k datovému portálu kraje Data KHK.

Tento tým významným způsobem přispěl k rozvoji v oblasti

studenti a učitelé, školy a univerzity, média, zástupci měst a obcí.

Portálem Data KHK se kraj otevřel směrem k široké veřejnosti a zajistil tak významnou inovaci. Ta kraji přinesla mnoho významných ocenění i na mezinárodní úrovni. Kraj se tak stal lídrem v oblasti práce s daty a tyto cenné zkušenosti předává úspěšně dalším subjektům veřejné správy nejen v ČR, ale i v zahraničí.

Zavedením jednotného ekonomického informačního systému na krajském úřadu a na všech příspěvkových organizacích kraje

„To, že se nám daří navyšovat objem investic a přitom udržet nízké zadlužení i vysokou finanční rezervu, je výsledkem systematické práce s rozpočtem a optimalizací běžné spotřeby. Tento trend chceme udržet i v dalších letech, protože jen tak můžeme realizovat klíčové projekty, jako je modernizace nemocnice v Náchodě.“

Jaromír Dědeček, radní pro oblast financí

otevřených dat nejen v našem kraji, ale i v ČR. Jeho činnostmi se podařilo prosadit podporu pro práci s daty veřejné správy, a tím zajistit i kvalitnější a lepší služby pro širokou veřejnost. Datový portál Královéhradeckého kraje Data KHK je centrálním informačním místem, které občanům poskytuje regionální otevřená data a zároveň sdílí informace v jednoduché formě prostřednictvím interaktivních grafů a mapových výstupů. Z portálu čerpají informace občané,

proběhla elektronizace ekonomických procesů. Jedná se o inovační proces, v této chvíli jedinečný mezi ostatními kraji. Ten napomohl intenzivní práci s datovými reporty v datovém skladu, které používají zřizovatelské odbory k efektivnímu řízení příspěvkových organizací. Lze tak získat snadný přístup k ekonomickým datům, se kterými se dá intenzivně pracovat a rozvíjet kontrolní činnosti, které budou pozitivním směrem ovlivňovat chod našeho

úřadu. Zároveň jsou tato data důležitými podklady pro centrální nákupy, které se dynamickým způsobem rozvíjejí směrem k našim příspěvkovým organizacím, podporované ze strany ekonomické gesce pod vedením radního Jaromíra Dědečka.

Uvedené inovační aktivity Královéhradeckého kraje jsou pozitivním příkladem, jak efektivně podpořit investiční činnosti pro rozvoj území kraje a zároveň jak využívat data pro rozhodovací a kontrolní procesy. Prostřednictvím své otevřenosti se dokáže přiblížit co nejvíce občanům a zapojit je aktivně do věcí veřejných. |

Nový dotační program má posílit investice v obcích

Rada kraje se zabývá možností vyhlášení nového programu na rok 2026, který by měl významně podporovat investiční aktivity obcí. Je v zájmu celého kraje, aby byly finanční prostředky obcí proinvestovány na potřebné projekty. Kraj uvažuje, že by podpořil investiční projekty tím, že proplatí určitou část úroků z jejich úvěrů. Doba proplácení a celkové výše podpory jsou předmětem jednání a budou schválené na příslušné radě. Vedení kraje předpokládá vyhlášení tohoto dotačního programu během roku 2026. |

Kraj opět podpoří malé venkovské prodejny v rámci programu OBCHŮDEK 2021+

Královéhradecký kraj poskytne další finanční prostředky na podporu malých venkovských prodejen. Celkem 42 provozovatelů obchodů v obcích či jejich místních částech do tisíce obyvatel s jedinou prodejnou si rozdělí téměř tři miliony korun. Kraj tyto finanční prostředky získal prostřednictvím dotačního programu ministerstva průmyslu a obchodu Obchůdek 2021+.

Královéhradecký kraj v rámci dotačního programu OBCHŮDEK 2021+ posuzoval 42 žádostí o 2,94 milionu korun. Za kalendářní rok 2024 všichni žadatelé

„Malé místní prodejny patří k základní občanské vybavenosti a zvyšují kvalitu života na venkově. Zvláště pro starší občany, kteří nemají tolik možností dopravit se do větších obchodů v okolních městech, představují malé obchody v místě bydliště nenahraditelnou službu. Finanční podpora navíc pomáhá nejen k zachování těchto prodejen, ale i k rozvoji místních podnikatelů a udržení pracovních míst v regionu.“

Jiří Štěpán, náměstek pro regionální rozvoj

obdrží dotaci v plné výši, a to 70 tisíc korun. Finanční prostředky mohou využít například na zaměstnance podílející se na chodu prodejny, pronájem prodejny či vytápění, osvětle-

ní nebo na služby související s provozem a údržbou prodejny a na výdaje spojené s telekomunikačními službami.

„Tyto peníze pomohou zajistit provoz 42 venkovských prodejen

v celém Královéhradeckém kraji. Podpoříme obchody například na Rychnovsku v Černíkovcích, Voděradech, Slatině nad Zdobnicí, Lípě nad Orlicí či Bačetíně, na Jičínsku prodejny v Bystřici, Smrkovicích nebo ve Střevači,“ vyjmenoval náměstek Jiří Štěpán.

Z letošních statistik krajského úřadu vyplývá, že největší podíl žadatelů o dotaci představují především obchodní družstva a hned těsně za nimi se drží fyzické podnikající osoby. Na obchodní společnosti a obce pak připadají pouze jednotky podaných žádostí o dotaci. |

Do konce roku bude po kolejích v kraji jezdit už 26 lišek

Další motorové jednotky RegioFox posílí regionální dopravu v Královéhradeckém kraji. České dráhy vyslaly na koleje v regionu první z deseti letošních vozů RegioFox a na konci roku bude u nás jezdit už 26 těchto moderních vlaků.

„Rozšiřování flotily moderních RegioFoxů je pro Královéhradecký kraj důležitým krokem ke kvalitnější regionální dopravě. Nové jednotky nabízejí cestujícím pohodlné, bezbariérové a klimatizované cestování a nahrazují často desítky let staré motorové vozy. Jsme rádi, že ve spolupráci s Českými drahami pokračujeme v postupné modernizaci železniční dopravy v celém regionu.“

čujeme v postupné modernizaci železniční dopravy v celém regionu.“

řekl Jan Jarolím, první náměstek hejtmana kraje pro dopravu.

RegioFoxy budou jezdit na linkách z Hradce Králové do Letohradu, Rychnova nad Kněžnou a Solnice, ale také do Trutnova, Broumova či Svobody nad Úpou. Po dokončení dodávek se nové vlaky nasadí i na tratích směrem na Kolín, Starou Paku či Mezi-městí.

Modernizace železnice v kraji zahrnuje kromě 26 RegioFoxů také RegioPantery a chystanou dodávku 33 dalších jednotek do roku 2026. Celkem tak bude region disponovat 40 novými vlaky. |

Kraj začal proplácet zvýhodněné jízdenky pro děti, studenty a seniory

Dokončení ze strany 1

„Chceme také zvýšit atraktivitu a povědomí o výhodnosti integrovaného tarifu IREDO a jeho vícedenních jízdenek. V neposlední řadě je naší snahou podpořit udržitelnou mobilitu a snížení emisí CO₂.“ doplnil první náměstek pro dopravu Jan Jarolím s tím, že celý systém kraj podrobí analýze a rozhodne o jeho dalším pokračování.

Současný odhad nákladů na projekt zvýhodněného jízdného činí 12 milionů korun, přičemž s touto částkou již počítá rozpočet kraje pro rok 2026. Proplácení jízdného bude administrovat krajský odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací ve spolupráci se společností IREDO.

Jak bude proplácení jízdenek fungovat?

Podání žádosti je možné pouze elektronicky skrze formulář

„Vedle podpory ekonomicky zranitelných skupin obyvatel je cílem zvýhodněného jízdného také motivovat tyto cestující k využívání Veřejné dopravy Královéhradeckého kraje namísto individuální jízdy osobním automobilem.“

Jan Jarolím, 1. náměstek pro dopravu

na krajském webu www.khk.cz, a to od 1. 9. 2025 do 31. 1. 2026. K ověření je nutná Identita občana (např. bankovní identita, eObčanka apod.). Do formuláře

žadatel vyplní své osobní údaje, číslo karty IREDO, případně přihlašovací údaje pro mobilní aplikaci IREDO a také číslo svého bankovního účtu. |

ŘSD otevřelo obchvat Nové Paky na Jičínsku za 1,6 mld. korun

Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) uvedlo do provozu 8,5 kilometru dlouhý obchvat Nové Paky na silnici I/16. Stavba trvala téměř tři roky a její cena po valorizaci činí 1,6 miliardy korun bez DPH. Většinu nákladů, zhruba 85 procent, pokryly evropské fondy.

Nový obchvat odvede z centra města tranzitní dopravu, kterou dosud tvořilo až 20 tisíc vozidel denně. Přispěje tak ke zklidnění dopravy ve městě a okolních obcích, zrychlí spojení směrem do Krkonoš a zvýší bezpečnost silničního provozu.

Trasa začíná ve směru od Jičína před Kumburským Újezdem, pokračuje mezi Novou Pakou a míst-

ními částmi Heřmanice a Štikov a zpět na silnici I/16 se napojuje ve Vidochově. Součástí stavby je 16 mostů, včetně 438 metrů dlouhé estakády nad Štikovskou roklí či ocelového mostu přes železniční trať Nová Paka – Ostroměř. Vybudovány byly také více než čtyři kilometry protihlukových stěn.

Při stavbě bylo nutné řešit i složité geologické podmínky, například úpravu zeminy pomocí vápnění. Obchvat Nové Paky je součástí rozsáhlého programu modernizace silniční infrastruktury v regionu, kam patří například i rozestavěné obchvaty Náchoda či Častolovic a výstavba dálnice D35. |

BEZPEČNÉ NABŘEŽÍ
- 25 let fungování IZS

VSTUP ZDARMA

4. ZÁŘÍ 2025 9-18 h
Elšíšino a Smetanovo nábřeží, Hradec Králové

ukázky techniky složek IZS a Armády ČR | policejní kynologie | letové ukázky vrtulníku letecké záchranné služby | průchod zakouřeným prostorem | závody dračích lodí | autobus vězeňské služby | dětské TFA | mobilní laboratoř celní správy | ukázky neodkladné resuscitace | laserová střelnice a mnoho dalšího

Královéhradecký kraj plánuje další investice do svých nemocnic

V našem regionu pokračují významné investice do modernizace a výstavby v areálech krajských nemocnic. Stavebníci nyní například finišují se stavbou pavilonu urgentního příjmu v nemocnici v Rychnově nad Kněžnou za 850 milionů korun. Královéhradecký kraj navíc plánuje zahájit několik dalších projektů.

Výstavba nového pavilonu urgentního příjmu, pětipodlažní přístavby pavilonu dětského oddělení, interny, gynekologie a porodnice (DIGP) a rekonstrukce tří podlaží navazujícího současného objektu v rychnovské nemocnici začaly na jaře 2023 a stavební práce by měly být dokončeny letos na podzim. Podle plánů začne komplex sloužit pacientům v prvním čtvrtletí roku 2026. Celková výše investice do rychnovské nemocnice, která zahrnuje také vybudování nových 200 parkovacích míst, energocen-

tra, nákup vybavení a zdravotnických technologií, činí 1,1 miliardy korun. Z této částky získá kraj 300 milionů korun na základě usnesení vlády na podporu průmyslové zóny Solnice-Kvasiny.

Kraj také připravuje pokračování modernizace náchodské nemocnice za celkových 1,7 miliardy korun, která by mohla začít na přelomu tohoto roku. Projekt počítá s přesunem dalších provozů z horní části areálu nemocnice do dolního, což umožní centralizaci zdravotnické péče v nemocnici do jedné úrovně, bez nutnosti transportů pacientů sanitkami na vyšetření a zákroky.

V novém pavilonu D vznikne laboratorní patro s transfúzní stanicí, hemodialýzou a laboratorními. Současně pavilon nabídne nové oddělení onkologie a interní jednotky intenzivní péče a péče pro předčasně narozené děti, interní lůžkové oddělení a lé-

čebnu dlouhodobě nemocných. Do náchodské nemocnice kraj investoval již 1,4 miliardy korun, kdy během takzvané první etapy modernizace byly otevřeny nové pavilony J a K.

V příštím roce by také měla začít výstavba pavilonu psychiatrie v Oblastní nemocnici Jičín za 470 milionů korun. Projekt počítá se zbouráním stávajících objektů a výstavbou dvou domů a navazujícího křídla s celkovou kapacitou 43 moderních lůžek. V objektu by mělo vzniknout oddělení pro plánovanou hospitalizaci i pro akutně přijímané pacienty a také prostory pro psychiatrické a psychologické ambulance, včetně ambulancí pro dětské pacienty. Dojde tak ke zlepšení péče o pacienty s duševním onemocněním všech věkových kategorií s přesahem do celého kraje.

Královéhradecký kraj plánuje v Oblastní nemocnici Jičín také

vybudování nového urgentního příjmu s integrovanou lékařskou pohotovostí za předpokládaných 400 milionů korun. K zahájení stavebních prací dojde nejdříve v roce 2027. Tyto plány navazují na multifunkční pavilon A dokončený v roce 2024, který stál včetně vybavení a výstavby spojovacích koridorů 644 milionů korun, a přinesl kvalitní zázemí pro oddělení onkologie a hemodialýzy.

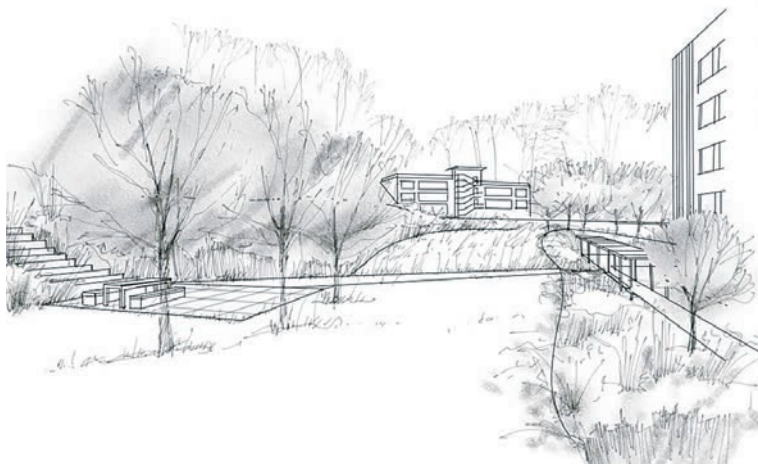
Připravuje se také zahájení výstavby parkovacího domu v krajské nemocnici v Trutnově, který by měl nabídnout dalších 275 parkovacích stání a pomoci navýšit možnosti parkování v nemocnici. V tuto chvíli může v areálu nemocnice parkovat pouze 120 vozidel a možnosti parkování v okolí nemocnice jsou omezené. Náklady na stavbu budou vzhledem ke svažitému terénu až 250 milionů korun, stavba bude dokončena do 16 měsíců od zahájení. |

Náchodská nemocnice bude mít vlastní léčivou zahradu

Cílem nového krajského projektu je revitalizace venkovních prostor areálu a vytvoření léčivé zahrady, která pacientům zpříjemní pobyt a pomůže při rekonvalescenci. Projekt získal podporu z evropského Integrovaného regionálního operačního programu 2021–2027 (IROP2). Celkem bude jeho realizace stát 14,4 milionu korun včetně DPH.

„Peněz ve zdravotnictví je nedostatek a v nemocnicích zvažujeme všechny výdaje především z hlediska zvyšování kvality a dostupnosti diagnostiky a léčby našich pacientů. Tento projekt je ale unikátní péčí o psychickou pohodu a ta je pro uzdravení pacienta neméně důležitá,“ rozhodl náměstek hejtmána pro zdravotnictví Jiří Mašek.

Léčivá zahrada se bude nacházet v dolním areálu nemocnice mezi novými pavilony J a K. Projekt zahrnuje terénní a vegetační úpravy, zřízení zpevněných ploch,

bezbariérových ramp, schodišť, opěrných zídek, přístřešků a dalších odpočinkových prvků. Součástí bude také výsadba nové

zeleně a realizace infrastruktury pro pitnou vodu, veřejného osvětlení a dešťové kanalizace s akumulační nádrží. |

„Zahájit práce na léčivé zahradě plánujeme na podzim tohoto roku a dokončit je v roce 2026. V tuto chvíli máme vyhotovenou projektovou dokumentaci a projekt má vydané stavební povolení.“

Zdeněk Praus, radní pro oblast investic a majetku kraje

V Jičíně je možné darovat krevní plazmu

Oddělení transfúzní a hematologické Oblastní nemocnice Jičín zavedlo možnost přístrojového odběru krevní plazmy.

Rozšířit nabídku dárcovství a získat tak nenahraditelnou životodárnou tekutinu, která pomáhá zachraňovat život pacientům s potřebou rychlého doplnění objemu krve, umožnilo přestěhování do nových prostor v přízemí pavilonu A.

Podmínky pro darování krevní plazmy jsou přísnější, než je tomu u darování plné krve. Ideálním dárce je muž ve věku 21 až 65 let s minimální váhou 65 kg, který v minulosti nikdy nepodstoupil transfúzi krve. Další podmínkou je předchozí darování plné krve na našem odběrovém středisku, nejdéle pět let před darováním plazmy. Plazmu tedy nemohou darovat prvodárci.

Odběry plazmy se budou provádět u zdravých dárců jednou týdně a je nutné se předem objednat. |

Společně s investicemi do budov a přístrojů je nutné zlepšovat i podmínky pro pacienty a zdravotníky, říká náměstek Mašek

Královéhradecký kraj připravuje významné investice do krajských nemocnic. Podle náměstka hejtmána Jiřího Maška je však nutné souběžně pracovat na zlepšování podmínek pro pacienty i zaměstnance nemocnic. Region se zároveň musí v příštích letech připravit na výzvy spojené se stárnutím populace.

Jaká je situace s personálem v krajských nemocnicích?

Nedostatek personálu trápí všechny nemocnice v ČR. Naše krajské nemocnice nabízejí dobré podmínky pro práci i velmi slušné ohodnocení, rezervy jsou v podmínkách pro další vzdělávání zdravotníků, zejména potom v oblasti postgraduálního vzdělávání lékařů. I nadále se chceme soustředit na zajímavé pobídky pro zdravotníky a získat tak kvalitní mladé lékaře pro péči o naše pacienty.

Velkým tématem je dostupnost zdravotnické péče, zejména v oblastech na hranicích kraje. Jaké jsou plány v této oblasti?

Kraj plánuje v dalších letech inovovat výjezdová stanoviště Zdravotnické záchranné služby Královéhradeckého kraje v Náchodě, Jaroměři, Jičíně, Hořicích či Dvoře Králové nad Labem a nahradit tak prostory, které jsou již nevyhovující. Na Rychnovsku je v plánu posílení o jednu posádku RZP. S využitím evropského spolufinancování se tak po hasičích investičně dostává i na zdravotnické záchranáře. Za to jsem jako bývalý ředitel záchranky velice

rád, protože záchranáři si lepší podmínky určitě zaslouží.

Zároveň pracujeme na budování urgentních příjmů v krajských nemocnicích, ve kterých jsou umístěny i lékařské pohotovosti. V nemocnicích budeme postupně zřizovat i ordinace praktických lékařů pro děti i dospělé, tak aby byla zdravotní péče byla opravdu dostupná, kvalitní a efektivní. Statistici upozorňují na stárnutí populace a i toto jsou cesty, jak se na tuto situaci připravit.

Kromě krajských nemocnic v kraji působí také Fakultní nemocnice Hradec Králové. Jaká je s ní spolupráce?

FN HK zajišťuje v některých oborech specializovanou péči o pacienty nedostupnou v krajských nemocnicích, proto je nutná úzká spolupráce. Krajské nemocnice jsou schopny hradečákům nabídnout oplátku některé běžné operativní zákroky či vyšetření, na které se ve FN HK déle čeká.

Kraj a město se také rozhodli přispět na výstavbu parkovacího

domu u fakultní nemocnice, tak aby se pro pacienty zlepšila možnost zaparkovat v nemocničním areálu, to je důležité pro občany kraje, kteří dojíždějí do FN HK za specializovanou péčí. Vyřešit společně chceme i problematickou záchytou.

Co kraj čeká v oblasti zdravotní péče do budoucna?

Podle statistik bude tuzemská populace nadále stárnout a bude přibývat starších lidí, kteří budou potřebovat pomoc lékařů. Domácí péče, následná lůžková péče, péče o duševní zdraví, hospicová a paliativní péče, to vše jsou oblasti, které budeme podporovat abychom zlepšili kvalitu života našich seniorů. Jsou to cíle náročné ekonomicky i personálně. Pro vedení kraje je zdravotnictví prioritou a bude podporovat aktivitu, které napomohou dostupnosti kvalitní lékařské péče pro občany kraje i v situaci deficitního financování zdravotnictví v celostátním měřítku. |

V Broumově skončila rekonstrukce domova pro seniory za 250 milionů korun

Navýšení kapacity zařízení o zhruba tři desítky lůžek a zlepšení zázemí pro klienty i zaměstnance přinesla rekonstrukce domova pro seniory v Broumově na Náchodsku. Stavební práce začaly v srpnu 2022, celkové náklady činily přibližně 250 milionů korun, přičemž většinu financí poskytl Královéhradecký kraj. První klienty byl měl domov přivítat během září.

„S ohledem na předpokládaný demografický vývoj v České republice je důležité hledat vhodné možnosti pro navyšování současných kapacit zařízení pečující o seniory. Jsem rád, že v Broumově se to díky významnému přispění Královéhradeckého kraje podařilo,“ uvedl hejtmán

Petr Koleta. Slavnostního otevření zrekonstruované stavby se zúčastnila také náměstkyně hejtmána Jana Hůlková.

Investorem akce bylo město Broumov. Většinu nákladů na rekonstrukci poskytl Královéhradecký kraj, zhruba 50 milionů korun činila

dotace od ministerstva práce a sociálních věcí, několik milionů korun zaplatila také broumovská radnice.

„Děkuji všem, kteří se na tomto náročném projektu i realizaci stavby podíleli. A našim klientům seniorům přeji, aby se tady cítili opravdu doma. A aby věděli, že si zaslouží ten nejlepší možný prostor pro pohodlný a důstojný život. Možná už nemůžeme přidat životu roky, ale můžeme přidat rokům život,“ řekl broumovský starosta Arnold Vodochodský.

Během rekonstrukce bylo pro klienty zajištěno náhradní ubytování. Díky rekonstrukci vzniklo kromě navýšení kapacity nové technické zázemí, jako například stravovací provoz, prádelna či parkovací stání. |

Školní areál v Kopidlně projde modernizací

Investici za 70 milionů korun připravuje Královéhradecký kraj v zámeckém areálu Střední zahradnické školy Kopidlno. V nejbližších letech zde vznikne nový objekt domova mládeže a také učebny pro odbornou výuku. Kraj během léta vypíše veřejnou zakázku na zpracování projektové dokumentace, která je nezbytným krokem k celé investici.

„Pro stavbu nového objektu domova mládeže a vybudování čtyř odborných učeben v připravované investici za 70 milionů korun potřebujeme kompletní projektovou dokumentaci. Ta bude zahrnovat architektonickou studii i dokumentaci k odstranění stávajících objektů konírny, mistrovny a garáží,“ uvedl krajský radní Zdeněk Praus odpovědný za oblast investic.

Pro kopidlenskou střední školu chce kraj vybudovat nový domov mládeže s kapacitou 48 lůžek a čtyři specializované učebny včetně potřebného zázemí pro výuku oboru rybářství. Součástí požadované dokumentace musí být rovněž

návrh reprezentačního vstupu do školního areálu a projekt výukové prodejny zahradnické školy.

„V Kopidlně chceme vytvořit moderní, funkční a atraktivní prostředí pro žáky i pedagogy, které odpovídá současným nárokům odborného vzdělávání. Projekt má velký význam nejen pro školu samotnou, ale i pro celý region, kde má vzdělávání v oblasti zahradnictví a rybářství dlouhou tradici,“ doplnila náměstkyně hejtmanky Jana Berkovcová s tím, že kopidlenská škola má pro výuku rybářství vynikající podmínky — sousedí s rybářskými sádkami a dvanácti hektarovým chovným rybníkem, kde žáci absolvují praktickou výuku.

Teoretická výuka v současnosti probíhá v historickém zámeckém objektu, zatímco praktická část využívá rozsáhlý park o rozloze osmi hektarů, skleníkové hospodářství a okolní pozemky. V areálu se také nachází unikátní historický palmový skleník inspirovaný slavným skleníkem ve vídeňském Schönbrunnu. |

Dětské domovy se mění

Královéhradecký kraj je zřizovatelem sedmi dětských domovů, ve kterých v současnosti žije 219 dětí. V ideálním případě se kraj snaží, pokud je to možné, dítě vrátit do původní rodiny, umístit ho do pěstounské péče, nebo nahradit institucionální výchovu rodinnou péčí v rámci komunitního způsobu života dětského domova.

Transformaci péče o ohrožené děti a rodiny v regionu se věnuje strategický dokument Více jako rodina 2027. Jeho hlavním cílem je, aby děti mohly vyrůstat v prostře-

dí co nejvíce podobném běžnému rodinnému životu s důrazem na jejich potřeby, práva a důstojnost.

Změny už jsou znát. Začátkem února našlo nový domov pět dětí a dalších 32 se brzy přestěhuje do šesti samostatných domácností. „Královéhradecký kraj tak v tuto chvíli disponuje transformovanými domácnostmi pro 37 dětí. Věříme, že tento počet do budoucna poroste, ale zároveň doufáme, že dětí, které budou muset žít mimo svou původní rodinu, bude stále méně,“ dodala náměstkyně Jana Berkovcová. |

„Dětské domovy zajišťují péči o děti, které nemohou vyrůstat ve své biologické rodině, a to z různých důvodů. Tyto děti zároveň potřebují přípravu na dospělý život, což znamená, že jim musíme zajistit stabilní, bezpečné a podnětné prostředí, které jim umožní zdravý vývoj.“

Jana Berkovcová, náměstkyně pro školství

Vyjádření hejtmana Královéhradeckého kraje k odvolání ředitele příspěvkové organizace Domov sociální péče Tmavý Důl Martina Kryštofa Kubáka

V médiích se objevila řada článků a reportáží o situaci v Tmavém Dole, ovšem jako kraj jsme nedostali odpovídající prostor k vyjádření. Obdržel jsem několik podnětů a informací, které upozorňovaly na nespokojenost a nepříznivou personální situaci v Domově sociální péče Tmavý Důl. Na základě těchto skutečností jsme s náměstkyní pro oblast sociálních věcí Janou Hůlkovou a vedoucím příslušného odboru uskutečnili osobní návštěvu zařízení, během níž jsme vedli šetření s klíčovými zaměstnanci.

Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností jsme řediteli dali čas na nápravu a stabilizaci personální situace. S ohledem na informace o dalším zhoršování situace rada kraje následně rozhodla o odvolání ředitele organizace Martina Kryštofa Kubáka, což je plně v její kompetenci. Komunikaci bývalého ředitele a jeho zástupce nepovažuji za šťastnou a už vůbec ne profesionální. Bohužel, tyto výroky poškozují organizaci, kterou vedli.

Rád bych zdůraznil, že rozhodnutí o odvolání není výsledkem politického sporu ani vyřizování osobních účtů, jak zaznívá v médiích a na sociálních sítích. Naším cílem je především stabilizace provozu zařízení, zejména po personální stránce, což bylo ohroženo. Nejvyšší prioritou zůstává pro Královéhradecký kraj zajištění plnohodnotné a kvalitní péče pro všechny klienty domova, a to včetně adekvátních podmínek pro zaměstnance.

Petr Koleta

Kraj opět ukázal, že stojí za para sportem

Po dlouhých dvaceti letech se do Nového Města nad Metují vrátilo Mistrovství České republiky v paraatletice a návrat to byl ve velkém stylu. Stadion zaplnili nejen špičkoví sportovci, ale také fanoušci, kteří vytvořili fantastickou atmosféru.

Na mistrovství nechyběly silné příběhy, emoce, odvaha, a především obrovská vůle překonávat překážky. Tito sportovci dokazují, že sport není jen o časech a centimetrech, ale především o vnitřní síle, vůli a odvaze překonávat překážky.

Prestižní akci zorganizoval SK Nové Město nad Metují za finanční podpory Královéhradeckého kraje.

„Děkuji za skvělou organizaci a všem pořadatelům a podporovatelům za to, že po dvaceti letech vrátili tuto prestižní akci zpět do našeho kraje. A obrovský dík patří i všem fanouškům, kteří vytvořili krásnou atmosféru,“ řekla náměstkyně Jana Berkovcová, která předávala nejlepším sportovcům medaile.

Královéhradecký kraj podle jejích slov v letošním roce kromě paraatletického mistrovství podpořil i Světový a Evropský pohár v paralympijské lukostřelbě dohromady jedním milionem korun. |

Přípravení na stáří

Jak plánovat a zajistit péči pro sebe a blízké

Návrat seniora z nemocnice je nezbytné promyslet

Mnozí z nás tu situaci zažili. Jiní ji pravděpodobně ještě zažijí. „Vašeho tatínka propustíme z nemocnice, ale bez pomoci už zůstat nemůže,“ oznámí ošetřující lékař. Začínáte přemýšlet o nejvhodnějším způsobu podpory. Co bude nejlepší pro vás jako pečujícího, co bude nejlepší pro tatínka? Pomůžeme vám vůbec někdo, nebo na péči zůstaneme sami? Zvládneme to? Tyto a další otázky nám nedají spát.

V první řadě je vhodné se obrátit na sociální pracovníci nebo na sociálně-zdravotního pracovníka dané nemocnice, který vám poradí, jaké sociální služby můžete čerpat a poskytnou vám také informace o dalších možnostech pomoci. V zásadě jsou dvě základní možnosti. Buď hledat vhodný domov pro seniory, případně domov se zvláštním režimem, který je určen pro lidi s demencí, nebo hledat možnosti podpory v domácím prostředí.

Domácí prostředí seniory posiluje

Z průzkumů víme, že většina seniorů chce stáří strávit doma. „To že se člověk vrátí do jemu známého prostředí mu přináší psychickou pohodu. Často pak dochází ke zlepšení jeho stavu a posílení jeho samostatnosti,“ říká Tomáš Magnusek, ředitel Společných cest v Náchodě, které poskytují osobní asistenci v domácnostech více jak 80 seniorů na Náchodsku a Novoměstsku.

Péče o seniora v domácím prostředí je však velmi náročná. Může trvat několik měsíců nebo let. Jedná se o fyzicky, ale především psychicky a emocionálně velmi náročnou záležitost a je zapotřebí být na tuto situaci dopředu připra-

ven. Takové rozhodnutí ovlivní nejen vás, ale chod celé rodiny.

Podporu s péčí v domácnosti poskytnou sociální služby i domácí zdravotní péče

„Ideální je, když má pečující někoho, kdo ho v péči vystřídá nebo se o péči podělí. Může to být někdo z rodiny nebo sociální služba,“ říká Michaela Hamzová, sociální pracovníce Společných cest. „Sociální

služby mohou zajistit významnou část péče o seniory, ať už ty, které dojíždějí do domácností seniorů – především osobní asistence nebo pečovatelské služby, nebo služby denních stacionářů, které poskytují péči a dohled nad seniorem mimo bydliště,“ dodává Hamzová.

Sociální služby také pomohou radou. Nejvhodnější je obrátit se na poskytovatele osobní asistence nebo pečovatelské služby nejbližší k místu bydliště. Sociální pracov-

níci služeb poskytnou informace, které se týkají dávek pro osoby se zdravotním postižením, dávek státní sociální podpory nebo ustanovení zvláštního příjemce důchodu. Nejvýznamnější finanční podporu představuje příspěvek na péči, který poskytuje Úřad práce. Příspěvek slouží na úhradu sociálních služeb či nákladů na zajištění dopravy seniora.

Důležitý je kontakt s praktickým lékařem

Důležitý je i kontakt s praktickým lékařem či odborným lékařem, se kterým se budete domlouvat ohledně předepisování léků, inkontinenčních pomůcek a případných rehabilitací v domácím prostředí. Lékař zajistí také domácí zdravotní péči, která bude podávat léky, případně píchat injekce nebo ošetřovat rány.

Nezbytností je také zajistit prostředí, ve kterém bude opečovávaný trávit čas. Téměř nutností je zajistit polohovací lůžko, kompenzační pomůcky a upravit prostředí tak, aby se po bytě mohl pohybovat a být, co nejvíce soběstačný. Součástí úpravy prostředí by mělo být snížení nebo odstranění prahů včetně ostatních bariér v obývaných místnostech a úprava koupelny či samotné toalety. Jak upravit domácnost pečujícímu, poradí sociální pracovníci terénních služeb.

Dobré rozhodnutí vyžaduje cit, porozumění a intuici. Rozhodnutí není jednoduché a je vhodné se o své starosti s někým podělit. Přínosné je zapojovat se i do svépomocných skupin, které můžete najít i v online prostředí. Informace o dostupných službách získáte na www.socialnisluzbykhk.cz.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Příloha je podpořena z Operačního programu Zaměstnanost plus, individuálního projektu Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje III, reg. č. CZ.03.02.02/00/22_006/0000241.

Když technologie pomáhají doma: řešení pro seniory i pečující

Mnoho rodin dnes hledá cesty, jak co nejdéle a nejbezpečněji umožnit svým blízkým — seniorům nebo osobám se zdravotním omezením — zůstat doma, ve známém a pohodlném prostředí. Domácí péče je často přirozenější, citlivější a levnější než pobyt v zařízení, zároveň ale může být psychicky i fyzicky náročná. Pomocníkem se v posledních letech stávají moderní technologie, které dokážou usnadnit každodenní péči, poskytnout větší klid pečujícím a zvýšit bezpečí seniora.

Technologie pro každodenní domácí použití

Asistivní technologie — tedy nástroje, zařízení nebo aplikace, které podporují samostatnost a zajišťují dohled — se stále častěji objevují i v běžných domácnostech. Mnohé z nich lze snadno používat bez větších technických znalostí nebo stavebních úprav.

Mezi nejvyužívanější patří zařízení, která umožňují přivolat pomoc stiskem tlačítka. Ta mohou mít podobu jednoduchého přívěsku nebo chytrých hodinek, které zároveň sledují pohyb, měří srdeční tep nebo lokalizují polohu uživatele. Některá zařízení umí rozpoznat i pád nebo dlouhou nehybnost a automaticky odešlou upozornění rodinnému příslušníkovi nebo pracovníkům služby tísňové péče, kterou v této

Centrum asistivních technologií sídlí v Hradci Králové ve Věkoších.

příloze U nás v kraji také představujeme.

Do domácnosti je možné umístit i nenápadná čidla, která sledují pohyb v místnosti, otevření dveří nebo třeba únik vody. Pokud zaznamenají něco neobvyklého — například že se senior delší dobu nepohnul, otevřel v noci vstupní dveře nebo zapomněl zavřít vodu —, vyšlou upozornění. Díky těmto technologiím mohou pečující lépe kontrolovat situaci i na dálku a s větším klidem odejít do práce nebo na nákup.

V některých domácnostech, zejména tam, kde je vyšší míra rizika, se uplatní také kamerové systémy. Lidé se jich někdy obávají kvůli narušení soukromí, existují však řešení, která zobrazují jen siluety nebo rozmazaný obraz — dostatečné pro základní přehled,

ale bez zásahu do důstojnosti sledovaného.

Pokročilá řešení pro náročnější péči

Nad rámec běžné domácí péče existují i technologie, které se používají spíše v lůžkových a zdravotnických zařízeních, ale v některých případech mohou najít uplatnění i v domácnosti. Jde například o tzv. telemedicínské systémy — chytré podložky do postele nebo náramky, které kontinuálně měří zdravotní údaje jako srdeční tep, tlak nebo hladinu kyslíku v krvi. Výsledky se ukládají, a pokud se objeví změna, lze je sdílet s ošetřujícím lékařem nebo zdravotní službou. Takové technologie jsou užitečné zejména u lidí

s chronickým onemocněním nebo v domácí paliativní péči.

V pobytových zařízeních pro seniory nebo osoby se zdravotním postižením se pak stále častěji využívají rozsáhlejší dohledové systémy, které jsou propojené s vnitřní infrastrukturou zařízení. Sledují pohyb klientů po budově, upozorňují personál na nestandardní situace a zajišťují rychlou reakci v případě potřeby.

Centrum asistivních technologií v Hradci Králové

V Královéhradeckém kraji vzniklo nové **Centrum asistivních technologií**, které nabízí možnost poznat různá technická řešení v praxi. Prostor simuluje běžný byt vybavený celou škálou technologií — od jednoduchých tlačítek až po telemedicínské systémy a kompenzační pomůcky. Centrum je určeno široké veřejnosti, pečujícím osobám i odborníkům ze sociální a zdravotní sféry. Kromě konzultace s odborníky je v budoucnu plánována i možnost zapůjčení některých pomůcek.

Centrum se nachází v Hradci Králové na adrese Jana Černého 8, návštěvu je možné domluvit telefonicky na čísle 910 440 113.

Technologie nenahrazují péči, ale významně pomáhají

Asistivní technologie nejsou náhradou lidského kontaktu ani osobní péče. Přinášejí však nástroje, které umožňují zůstat co nejdéle v domácím prostředí bez zbytečného rizika, ulevují pečujícím a posilují samostatnost těch, kdo podporu potřebují. Moderní technika tak přispívá nejen k větší pohodě, ale i k zachování důstojnosti a kvality života. |

Viktor Kubát,

předseda Dohled na dosah, z. s.

Měřiče hladinu oxykysliční krve velmi pomáhají.

V hradeckém centru je možné si vyzkoušet i půjčit třeba chodítka nebo invalidní vozík.

Vše o sociálních službách v regionu, přehledně a na jednom místě. Pokud uvažujete o využití některé ze sociálních služeb, můžete se obrátit na místní sociální odbor nebo poskytovatele sociálních služeb ve vašem okolí. Pomohou vám zjistit dostupné možnosti, vysvětlí podmínky a poradí s financováním péče.

Přehled dostupných služeb ve svém okolí naleznete v on-line Katalogu sociálních služeb dostupném na adrese:

www.socialnisluzbykhk.cz

Když už péče v domácím prostředí nestačí. Co vás čeká a jak vybrat tu správnou službu pro další péči?

Pobytové sociální služby jsou určeny pro lidi, kteří už nezávládnou žít sami doma, i když se jim snaží pomáhat rodina nebo terénní služby. Jde o ty, kteří potřebují nepřetržitou péči 24 hodin denně. Mezi tyto služby patří domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem. Ty se obvykle zaměřují na péči o lidi s demencí nebo psychiatrickými potížemi.

Kvalitní služba je především individualizovaná. To znamená, že respektuje potřeby a přání každého jednotlivého uživatele. Nepřistupuje k lidem jako k „případům“, ale jako k osobnostem s vlastním životním příběhem. Kvalitní zařízení je **partnerem** nejen pro své uživatele, ale i pro jejich rodiny. Mělo by garantovat pravidelné návštěvy lékaře, nepřetržitou přítomnost odborného zdravotnického personálu a sester. Zprostředkování pomoci dalších specialistů — od geriatra přes diabetologa, nutričního terapeuta, neurologa až po psychiatra a paliativního lékaře.

Sociální pracovníci jsou v pobytových službách klíčoví. Jsou pro klienty **zdrojem informací, ochránci jejich práv a důvěrníky**. Pomáhají s kontaktem s rodinou, úřady a dalšími institucemi. Důležitou součástí pobytových služeb je také **nabídka aktivizačních činností**. Ty pomáhají uživatelům najít smysl a seberealizaci, ať už formou skupinových aktivit nebo individuální práce. Moderní zařízení navíc umožňují klientům uspokojovat i jejich **spirituální potřeby**, zprostředkovávají kontakt s duchovními, kaplany nebo psychology, vždy v souladu s přáním uživatele.

Pro zajištění individuální péče se v pobytových službách využívají různé odborné metody. **V Domově Oáza pracují u uživatelů s demencí s konceptem autobiografické anamnézy**. „Zjednodušeně řečeno je to poskytování péče v souladu s jeho životním příběhem.

Každý klient má s pomocí rodiny vypracovanou autobiografickou anamnézu, která postihuje základní informace o jeho mládí, povolání, rodině, zvyklostech, zálibách, oblíbených chutích a vřnách, případně i těžkých životních situacích a traumatech. Znalost těchto informací nám pak pomáhá se naladit na prožívání klienta s demencí a najít tak způsob, jak ho uklidnit, aby se cítil v bezpečí,“ popisuje autobiografický koncept péče ředitelka Domova Oáza v Novém Městě nad Metují Jana Balcarová. Tento přístup umožňuje personálu lépe porozumět světu člověka s demencí a poskytovat mu péči, která je mu blízká a pomáhá mu cítit se v bezpečí a pohodě.

Důsledná práce s klientem

Tomáš Kolátor, ředitel Sociálních služeb města Jičína, popisuje jiný přístup: „**V domově pro seniory v Jičíně pracujeme s konceptem bazální stimulace**, který se zaměřuje na podporu vnímání, komunikace a pohybu u lidí s poruchami vědomí, komunikace nebo hybnosti. Cílem je zlepšit kvalitu života uživatelů cílenou stimulací smyslů a podporou zachování životních návyků. Tam, kde není možné používat logické myšlení a sluchový vjem je kvůli snížené orientaci pro uživatele nesrozumitelný, působíme na jiné smysly, jako je třeba hmat, chuť, čich. Tak umožňujeme našim uživatelům jejich seberealizaci, naplnění.“ Bazální stimulace je obzvláště důležitá pro klienty, kteří mají potíže s verbální komunikací nebo jsou zmatení. Pomáhá jim vnímat svět skrze jiné smysly a udržet si kontakt s realitou.

Dobrá pobytová služba se snaží uživatelům vytvořit **skutečné domácí prostředí**. To znamená atmosféru, ve které se člověk cítí jako doma, s klidem a bezpečně, v kruhu blízkých a známých tváří. Jen tak může prožít závěrečné období svého života plnohodnot-

Domov U Biřčiky plánuje kraj zrekonstruovat.

ně. Důležitou součástí moderních domovů je také **paliativní péče**, která pomáhá zmírňovat utrpení a zlepšovat kvalitu života lidem v pokročilém stadiu nemoci. Kvalitní zařízení ji nabízí ve spolupráci s klientem, rodinou a odborným zdravotnickým a sociálním personálem jako přirozenou součást svých služeb.

Velkým tématem je **propojování pobytových a terénních služeb**. Ředitel Sociálních služeb města Jičína, Tomáš Kolátor, vysvětluje výhody takového systému: „V Jičíně je velmi prospěšné, že kromě služby domova pro seniory poskytujeme i pečovatelskou službu a službu denního stacionáře pro seniory. Pečovatelská služba poskytuje své služby tak, aby její uživatel mohl co nejdéle důstojně žít svůj život ve svém domácím prostředí. Pokud už to není úplně

možné, lze péči kombinovat s pobytem v denním stacionáři, kde se klient zabaví a bezpečně prožije pod dohledem větší část dne. Následně pečovatelská služba může opět dopomoci s podáním večere a uložením ke spánku. Pokud je i toto vše již nedostatečné, je možné využít komplexní služby našeho domova pro seniory. Velkou výhodou tohoto provázání služeb je, že dlouhodobě víme o našich uživateli, poskytujeme jim služby a oni nás znají.“ Tato provázanost umožňuje plynulý přechod mezi různými typy péče a zajišťuje, že klient dostane přesně tu podporu, kterou v danou chvíli potřebuje. Zvyšuje to kontinuitu péče a pomáhá klientům i jejich rodinám v náročných životních situacích. |

Martin Scháněl,
ředitel Domova Černožice

Kraj ve spolupráci s městem nedávno zrekonstruoval Domov pro seniory v Broumově.

Pomoc v tísní je na dosah jediného stisknutí tlačítka

Obava z pádu či náhlého zdravotního kolapsu je u seniorů často důvodem k tomu, že vyhledávají přítomnost rodinného příslušníka, případně vyhledávají pobytové zařízení. S dohledem však může pomoci služba tísňové péče.

Pomocí technologie instalované v bytě tak senior může přivolat pomoc téměř okamžitě, a minimalizují se tak situace, kdy zůstává dlouho bez pomoci. V Královéhradeckém kraji poskytují moderní technologie jistotu více než 250 seniorům a zdravotně postiženým. Jejich počet každoročně přibývá.

Jak služba funguje?

Tísňová péče je určena především seniorům a osobám se zdravotním postižením. Základem je zařízení, které uživatel nosí neustále při sobě — nejčastěji ve formě náramku nebo přívěsku. V krizové situaci stačí stisknout tlačítko a spojit se s dispe-

činkem, kde je k dispozici vyškolený operátor. Ten vyhodnotí situaci a podle potřeby přivolá pomoc — ať už blízkou osobu, zdravotnickou záchranou službu nebo výjezdového pracovníka.

Právě výjezdové skupiny jsou specifickým organizace Život Hradec Králové, o. p. s. Pohotovostní pracovník může být u klienta během krátké doby — typicky v řádu minut. Právě tato přímá návaznost na terénní zásah činí ze služby nejen bezpečnostní prvek, ale i skutečnou oporu v běžném životě.

Systém může být pevně instalovaný v domácnosti, nebo mobilní, což umožňuje větší flexibilitu například při pohybu mimo domov. Součástí služby je i obousměrná hlasová komunikace, která zajišťuje, že se operátor s klientem dorozumí i bez telefonu.

Pro koho je služba určena?

Tísňová péče není určena pouze seniorům — využívají ji i lidé se sníženou pohyblivostí, chronickým onemocněním nebo ti, kdo chtějí zvýšit svou bezpečnost a samostatnost. Pro rodiny znamená tísňová péče klid a jistotu, že jejich blízcí nejsou v případě potřeby sami.

Služba je dostupná 24 hodin denně, každý den v roce, a její financování lze často pokrýt například z příspěvku na péči.

Zvažujete tísňovou péči pro sebe nebo své blízké?

Pokud uvažujete o zvýšení bezpečí ve stáří nebo při zdravotních obtížích, může být tísňová péče jednoduchým, ale velmi účinným řešením. V Královéhradeckém kraji je poskytována zejména organizací **Život Hradec Králové, o. p. s.**, která má s touto službou dlouholeté zkušenosti. V případě nouze je schopna zajistit výjezd přímo do domácnosti uživatele — a to nejen v Hradci Králové, ale také v Novém Městě nad Metují, Náchodě, Jičíně, Nové Pace, Trutnově, Dvoře Králové nad Labem, Vrchlabí a okolních obcích. Díky podpoře měst a obcí může organizace v případě potřeby nabízet službu napříč celým Královéhradeckým krajem. Více informací, včetně možností zavedení služby a ceníku, najdete na webových stránkách www.zivothk.cz.

Alena Bednářová,
sociální pracovnice

Život Hradec Králové, o. p. s.

Paliativní péče není jen o odbornosti, ale hlavně o lidskosti

Paliativní péče si v České republice postupně nachází své pevné místo jako důležitá součást zdravotní a sociální podpory lidí s vážným, nevyléčitelným onemocněním. Jejím cílem není vyléčení, ale zajištění důstojnosti, úlevy od bolesti, porozumění a psychologické podpory — jak pro samotné pacienty, tak pro jejich rodiny.

V Královéhradeckém kraji je několik pobytových zařízení sociálních služeb, která přistupují k péči o umírající s respektem k lidskému životu. Jedním z takových zařízení je i Domov důchodců Humberky. O tom, co je potřeba k takové změně, s jakými výzvami se domov potýká a co vše může taková péče přinést, jsme hovořili s jeho ředitelkou, **Šárkou Rutschovou**.

Paní ředitelko, co vás přivedlo k myšlence zavést v Domově důchodců Humberky prvky paliativní péče?

Všechno začalo jedním konkrétním případem. Přijali jsme

klienta z léčebny dlouhodobě nemocných a nikdo tehdy netušil, že trpí nevyléčitelnou nemocí — ani on, ani jeho rodina. Byl velmi nešťastný a celá situace nás přiměla přemýšlet, jak podobné chvíle zvládat citlivěji. Uvědomili jsme si, že nestačí jen poskytovat běžnou péči. Je potřeba také nabídnout podporu, lidskost a důstojné doprovázení na konci života.

Jaké konkrétní kroky jste podnikli, aby se paliativní péče stala součástí běžného fungování domova?

Začali jsme systematicky — prošli jsme řadou školení zaměřených na komunikaci, bazální stimulaci i práci s umírajícím člověkem. Navázali jsme velmi přínosnou spolupráci s Domácí hospicovou péčí Oblastní charity Hradec Králové. A také jsme vytvořili novou pozici koordinátorky paliativní péče. Její role není jen odborná — klíčová je empatie, naslouchání přáním klientů a podpora rodin.

Můžete přiblížit, co obnáší práce koordinátorky paliativní péče?

Kromě odborné podpory pomáhá klientům třeba sepsat dopis pro blízké nebo vést rozhovor o jejich přáních. Tyto momenty přinášejí často velkou úlevu. Snažíme se vytvářet prostor pro smíření, pro klid, pro možnost uzavřít důležité věci.

Jaké nástroje v péči využíváte?

Velmi důležitý je pro nás tzv. „průvodce budoucí péčí“. Je to dokument, který vzniká na základě rozhovorů s klientem a zachycuje jeho přání, potřeby i obavy. Tyto informace sdílíme v týmu a podle nich přizpůsobujeme plán péče. Výsledkem je individuální, mnohem citlivější přístup.

Spolupracujete i s odborníky mimo domov?

Ano, v případě potřeby se obracíme na paliativní lékařku, která nám poskytuje konzultace. Spolupráce

s hospicovou péčí je také velmi důležitá. Díky nim jsme posílili naše kompetence a získali potřebnou metodickou podporu.

Zmínili jste i něco, co zní velmi výjimečně — Sanitku přání. Co to je?

To je projekt, který klientům umožňuje splnit si jedno přání — třeba ještě naposledy navštívit milované místo nebo se setkat s někým blízkým. Pro klienty a jejich rodiny to bývají velmi silné okamžiky. Přinášejí radost i smysl. Jsou to chvíle, které se nezapomínají.

Jak vypadá rozloučení se zesnulým klientem?

Připravujeme smuteční setkání, kde nechybí řeč, vzpomínání ani společné posezení. Účastní se klienti, pozůstalí i personál. V domově jsme zřídili také pietní koutek — místo, kde si můžeme připomenout ty, kteří nás opustili. Je to způsob, jak vyjádřit úctu a poděkování. |

Krajský Domov U Biřičky v Hradci Králové čeká rekonstrukce

Královéhradecký kraj připravuje rekonstrukci jedné ze dvou budov krajského Domova U Biřičky v Hradci Králové. Úpravou projde také zázemí stravovacího provozu. Náhradní prostory po dobu rekonstrukce poskytne objekt chirurgie a ortopedie Nemocnice Rychnov nad Kněžnou, kam se v druhé polovině příštího roku přestěhuje více jak 100 klientů. Celá investice by mohla stát 290 milionů korun a začít by měla v roce 2026.

Rekonstrukcí projde budova Y (označení „Ypsilonka“), která pochází z roku 1965 a klientům poskytuje celkem 209 lůžek. Objekt však už neodpovídá současným požadavkům na zajištění péče,

v nevyhovujícím stavu jsou také například rozvody vody.

Konstrukce budovy neumožňuje stavební práce rozdělit na etapy, a proto bude nutné zhruba 200 lůžek přesunout do jiných objektů. Domov ve své druhé budově (označení „Křížová“) zajistí služby domova se zvláštním režimem pro klienty, kteří mají diagnostikovanou demenci

a je u nich vyhodnocena potřeba zvláštního režimu.

„Ostatní klienti budou přestěhováni do náhradních prostor mimo Hradec Králové. Budovy, do kterých lze sociální službu přestěhovat, musí splňovat legislativní podmínky a být pro tento účel kolaudovány. V tuto chvíli je v jednání jedna z budov rychnovské nemocnice a její

úprava na dočasný provoz sociální služby. O dalších budovách jednáme,“ informovala ředitelka Domova U Biřičky **Daniela Lusková**.

V souvislosti s přesunem kapacit do pavilonu rychnovské nemocnice bude nutné řešit drobné stavební úpravy, které přizpůsobí budovu pro provoz pobytové sociální služby. Náklady lze v tuto chvíli vyčíslit v řádech jednotek milionů korun.

V současné době je v přípravě projektová dokumentace, která by měla být hotová na začátku roku 2026. Následně kraj vyhlásí výběrové řízení na stavební firmu. Současný odhad investice je 290 milionů korun. |

„Plánovaná rekonstrukce přinese výrazné zlepšení prostředí pro klienty i zaměstnance domova, zajistí také odpovídající podmínky pro výkon péče o imobilní osoby či energetické úspory provozu.“

Jana Hůlková, náměstkyně pro oblast sociálních věcí

Centrum asistivních technologií pomůže lidem se zdravotním postižením a pečujícím rodinám

Posláním Centra asistivních technologií je informovat a vzdělávat veřejnost o možnostech využití moderních technologií a kompenzačních pomůcek pro zlepšení života lidí se zdravotním postižením, seniorům nebo pečujícím rodinám.

„Asistivní technologie prodlužují bezpečný a nezávislý život seniorů a hendikepovaných osob ve vlastní domácnosti. Laická i odborná veřejnost o nich má ale velmi malé povědomí, proto jsme se rozhodli podpořit vznik centra v Hradci Králové. Péče o člena rodiny nemusí znamenat nutně jen jeho umístění do domova s pečovatelskou službou, ale díky moderním technologiím je možné si řadu úkonů i dohled o bezpečí dané osoby výrazně zjednodušit,“ uvedla náměstkyně pro oblast sociálních věcí **Jana Hůlková**.

Služba sídlí v Centru pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje (CZPHK) v ulici Jana Černé-

ho 8/28 v Hradci Králové — Věkoších. Jeho součástí je ukázkový prostor vybavený technologiemi, které si mohou klienti nejen prohlédnout, ale také osobně vyzkoušet. Významnou roli zde hrají i sociální pracovníci, kteří jsou proškoleni v oblasti asistivních technologií a mohou zájemcům poskytnout informace, poradenství a praktické rady.

Centrum funguje souběžně s provozem odborného sociálního poradenství CZPHK a zároveň si zde zájemci budou moci technologie zapůjčit, a to včetně SOS tlačítka poskytovaného v rámci tísňové péče.

Technologie v centru jsou zaměřeny především na podporu soběstačnosti, bezpečí a orientace v domácím prostředí. Návštěvníci zde najdou například signalizační a komunikační zařízení, čidla pohybu, hlasové ovládání a další užitečné pomůcky.

Centrum přirozeně doplňuje nabídku standardních kompenzačních pomůcek, které již dlouhodobě nabízí Centrum pro

integraci osob se zdravotním postižením. Cílovou skupinou jsou nejen samotní klienti, ale také jejich rodiny, asistenti a pracovníci v sociálních

službách. Ti zde mohou získat nejen inspiraci, ale i konkrétní návody, jak technologie zavést do běžného života svých blízkých nebo klientů. |

SVÁTEK SENIORŮ

14. září 2025 od 12 do 17 hodin

VSTUP
ZDARMA

Pivovarské náměstí, Hradec Králové

Program:

STO Jazz orchestra | Dětský folklorní soubor Červánek
Art Jazz Band Hradec Králové | Česká beseda | Divadlo
beze slov | Vem si prášek | Trubci

Akce se koná pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje Petra Kolety a náměstkyně hejtmana Jany Hůlkové.

Královéhradecký kraj

Krajská rada seniorů
Královéhradeckého kraje

Památkáři ocenili záchranu barokní fary, opravu oltářů i dlouhodobou péči o pohraniční pevnosti

V pátém ročníku ceny Hereditas obligat (Dědictví zavazuje), udělenou krajem za obnovu a záchranu architektonického dědictví v regionu, si cenu odnesli Anna a Adam Smékalovi za záchranu fary v Martínkovicích, Římskokatolická farnost Věstary za opravu oltářů a kazatelny v Nedělištích, Klub vojenské historie Náchod za péči o objekty vojenského opevnění a vedení Nového Města nad Metují za rekonstrukci ulice U Zázvoroky.

„Letos do finále vybrala odborná porota deset nominovaných,

kterí si zaslouží mimořádnou pozornost za skvělou práci, kterou odvedli na poli záchran našeho kulturního dědictví. Žijeme v moderním, dynamickém světě, ale nesmíme zapomínat na naše kořeny a dědictví našich předků, které je naší součástí. Proto se snažíme touto cenou ocenit jednotlivé aktéry a motivovat k záchraně památek i ostatní,“ uvedl náměstek pro kulturu Jiří Štěpán.

Cenu Hereditas obligat tvoří čtyři samostatné kategorie. Ocenění v kategoriích I až III byly letos

uděleny za obnovu a záchranu uskutečněnou v letech 2022–2024. Ocenění v kategorii IV nemá časové omezení. Nominaci na držitele ocenění mohla podat jakákoliv fyzická nebo právnická osoba na začátku letošního roku. Vítězové jednotlivých kategorií získali finanční odměnu ve výši 50 tisíc korun

Kategorie I - Stavební obnova chráněné stavby

Cenu získali Anna a Adam Smékalovi za záchranu barokní fary v Martínkovicích na Broumovsku. Fara z konce 17. století dlouho chátrala, než ji manželé Smékalovi zakoupili a citlivě obnovili. Zachovali historickou dispozici a místo dnes slouží jako rodinné bydlení, komunitní čítárna, knihkupectví a prostor pro rezidenční pobyty.

Kategorie II - Restaurování prohlášené památky

Římskokatolická farnost Věstary byla oceněna za restaurování hlavního a bočních oltářů a kaza-

telny v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Nedělištích. Díky pečlivé obnově a použití tradičních materiálů se podařilo zachovat historickou hodnotu kostela, který je unikátní ukázkou stavebního vývoje od 12. století.

Kategorie III - Záchrana neprohlášené památky

Nové Město nad Metují obdrželo cenu za rekonstrukci ulice U Zázvoroky v historickém centru. Projekt, zahrnující archeologický průzkum, nové technologie a ohleduplný přístup k dopravě, citlivě obnovil uličku a zachoval historické prostředí města.

Kategorie IV - Popularizace památkové péče

Klub vojenské historie Náchod byl oceněn za dlouholetou péči a prezentaci Běloveského pevnostního skanzenu, zejména zrekonstruovaného srubu N–S 82 Březinka. Členové klubu uchovávají technické a vojenské dědictví z let 1935–1938 a zpřístupňují jej veřejnosti. |

Finalisté a vítězové letošního ročníku ceny Hereditas obligat.

Školy v Královéhradeckém kraji se mohou zapojit do projektu bezplatného stravování školáků

Školská zařízení z hradeckého kraje se mohou opět zapojit do projektu nazvaného Potravinová pomoc dětem v sociální nouzi v Královéhradeckém kraji, díky kterému získají děti z mateřských, základních a středních škol ze sociálně slabých rodin školní obědy zdarma.

Projekt v Královéhradeckém kraji funguje od roku 2017, například v roce 2024/2025 se do něj zapojilo 86 škol a podpořeno bylo přes 800 dětí. Celkové náklady za toto období podle odhadů přesáhnou sedm milionů korun.

Školy se o dotace mohou od 15. srpna přihlásit vyplněním žádosti na dotačním portálu Královéhradeckého kraje <https://dotace.khk.cz/>.

V projektu, který je z 90 procent financován z Evropské unie prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost plus a z deseti procent z rozpočtu kraje, je připraveno na dva roky více než 33 milionů korun.

„Škola při vyplňování žádosti odhadne počet zapojených dětí. Ty je možné do projektu průběžně zařazovat v průběhu celého školního roku. Pro zařazení dítěte stačí čestné prohlášení rodiče, že rodina pobírá dávky sociální podpory či se nachází ve finanční tísní, například při ztrátě zaměstnání či úmrtí v rodině. Důležité je také, že v mateřských školách a internátech projekt hradí celodenní stravu,“ uvedl náměstek pro regionální rozvoj Jiří Štěpán. |

2. DOŽÍNKY

12.-13. září | Šimkovy sady, Hradec Králové

Přijďte oslavit tradice, zemědělství i bohatství našeho kraje!

- Folklór, hudba i tanec – vystoupí třeba: Band-a-Ska, The Golden Sixties, Julián Záhorovský
- Slavnostní vyhlášení nejlepších zemědělců, potravinářů a studentů
- Výstava hospodářských zvířat i zemědělské techniky
- Ukázky řemesel, soutěže a tvořivé dílny pro děti
- Dožínkové tržiště s regionálními dobrotami
- Oslí trek, králičí hop, mini koně a další zvířecí atrakce

Vstup zdarma | Více na: www.dozinky.cz

Královéhradecký kraj

REGIONÁLNÍ AGRÁRNÍ KOMORA
Královéhradeckého kraje

SLOVO NÁMĚSTKYNĚ BERKOVCOVÉ

Naše školství stojí na prahu největších změn za posledních dvacet let. Přitom bez jasné vize a s napjatým rozpočtem. Ministerstvo financí navrhuje snížit rozpočet školství o 15 miliard korun. To nestačí ani na povinné výdaje, natož na potřebné investice. Aby byl naplněn vládní slib přiblížit se průměru zemí OECD, musel by rozpočet být navýšen o 40 miliard. Podfinancování školství je obrovské. A zneklidňující.

Přitom nás čekají zásadní změny. Od ledna 2026 přechází financování školníků, kuchařek a dalších nepedagogických pracovníků na obce a kraje. Ministerstvo slibuje kompenzaci. Ale čísla ukazují, že plná náhrada do rozpočtů samospráv nepřijde. Každému kraji bude chybět kolem stovky milionu korun, které budou muset najít ve svých rezervách. Nejinak tomu bude i u nás v Královéhradeckém kraji. Samozřejmě, že peníze na provoz škol a zaplacení nepedagogů najdeme, musíme — ale bude to za cenu úspor v jiných oblastech — sport, investice a další. Stejně na tom budou i obce coby zřizovatelé základních a mateřských škol.

V obcích, kde funguje víc škol, má nově platit minimální hranice 180 žáků. Menší školy se budou slučovat — často spojením základní a mateřské školy nebo více mateřských škol dohromady. Údajně kvůli efektivitě. Ale v řadě obcí to vyvolává obavy. Nejde jen o čísla v tabulce — jde o děti, o komunity, o život kolem školy, jedinečnost každé z nich. A sloučení škol do větších celků vyšší kvalitu ani úspory nepřinese. Jen se zvýší zátěž ředitelů škol.

V základních školách probíhá pilotní ověřování nových rámcových vzdělávacích programů. Odborníci je hodnotí jako nepovedené, se školami nevykomunikované. Učitelé mají málo

informací, málo podpory pro zavádění změn.

Ve školách chybí kvalifikovaní učitelé, především odborných předmětů. Zákonný závazek, aby jejich platy dosahovaly 130 % průměrné mzdy v ČR nebyl naplněn, letos se platy učitelů pohybují jen na 109 %. Pokud chceme dostat do škol ty nejlepší učitele, musíme je nejen dostatečně ohodnotit, ale i vrátit společenskou prestiž tomuto povolání.

Reformy samy o sobě nestačí. Potřebujeme učitele, kteří budou věřit, že má smysl zůstat. Ředitelé, kteří se nezhroutnou pod tíhou rozporuplných nařízení.

Největší otázka zní „co se změní“, ale „jestli to školy zvládnou“. A jestli na to dostanou prostředky a podporu. Ministerstvo má povinnost předložit jasný plán, který udrží kvalitu výuky, motivaci učitelů i důvěru rodičů.

Protože školství není jen rozpočtová položka. Je to to nejcennější, co jako společnost máme — budoucnost našich dětí. A právě teď ji nesmíme nechat sklouznout do chaosu a nejistoty.

Přeji všem dětem a jejich rodičům úspěšný začátek školního roku, nové kamarády a hezké zážitky. Učitelům a dalším pracovníkům škol přeji pevné nervy, hodně sil a věřím, že i přes všechny nesnáze budete cítit hrdost na svou práci. Děkuji vám za ni.

Jana Berkovcová |

Technika a řemesla nadchly stovky dětí v Hradci Králové

Soustruhy, vrtačky, 3Dtisk, programování, roboti... tak by se ve zkratce dala popsat Akademie řemesel a techniky, která se uskutecnila v Hradci Králové. Cílem bylo žákům 6. až 8. tříd ukázat, že volba odborného vzdělání může být nejen rozumným, ale i inspirujícím krokem k úspěšné budoucnosti.

Akademii techniky a řemesel uspořádal Královéhradecký kraj ve spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy ČR na půdě SOŠ a SOU Vocolova v Hradci Králové. Budovu zcela zaplnila stanoviště, která připravily střední školy, firmy i volnočasové organizace z celého regionu. Děti si zde vyzkoušely prá-

ci s nářadím, sledovaly ukázky pro pochopení základů chemických a fyzikálních zákonitostí a seznamovaly se s technologiemi i každodenními činnostmi řemeslníků.

Akce byla určena především pro žáky 6. až 8. tříd základních škol, ale také pro rodiče s dětmi. Zejména v dopoledních hodinách tak prostory praskaly ve švech a celkově dorazilo na akademii přes 2 000 osob.

V rámci prezentační akce se představily významné firmy, jako jsou ČEZ, Škoda Auto, STRABAG, SQS Vláknová optika nebo Petrof, které přiblížily účastníkům konkrétní pracovní prostředí a možnosti uplatnění v oboru. |

Tábor Diáček pomáhá dětem s cukrovkou

Tábor pro děti s diabetem na Jičínsku hlásí rekordní zájem. Týdenní pobytový tábor Diáček v rekreačním areálu Sklář u Ostružna je jediný svého druhu v republice a letos přivítal 75 dětí, z toho 33 s cukrovkou. Zbytek tvoří zdraví vrstevníci a mladí fotbalisté ze SK Skalsko, což podle

organizátorů pomáhá bourat bariéry. O zdravotní dohled se starají lékaři a sestřičky.

Tábor podporuje Královéhradecký kraj a letos v červenci se radní Jaroslav Dědeček zúčastnil slavnostního předávání cen mladým táborníkům. Ujistil, že kraj bude Diáček podporovat i nadále. |

TÝDEN PĚSTOUNSTVÍ

od 15. do 21. září 2025

Královéhradecký kraj ve spolupráci s organizacemi z regionu pořádá Týden pěstounství 2025. Po celý týden se v regionu uskuteční řada akcí, které přiblíží téma náhradní rodinné péče.

Bližší program akce a další informace o pěstounství naleznete na webu: www.stansenahradnimrodicem.cz

Akce se koná pod záštitou náměstkyně hejtmanky pro sociální oblast Jany Hůlkové.

Ve spolupráci s Centrem náhradní rodinné péče Maják se 20. září od 9:00 uskuteční v Safari parku Dvůr Králové DEN PRO PĚSTOUNY.

Financováno
Evropskou unií

Královéhradecký kraj

Stáň se náhradním rodičem!

Evropský týden mobility

16.–22. září 2025 v Hradci Králové a Jičíně

HRADEC KRÁLOVÉ

18. 9. – Den bez aut (Tylovo nábreží)

elektrokola, koloběžky, BESIP, dopravní podnik, kulturní program a show Petra Krause

20. 9. – Živá Labská stezka (9:00–17:00)

cesta dlouhá 40 km od Hradce do Žirče ožije sedmi stanovišti s hrami a aktivitami, sbírejte razítka a vyhrajte

22. 9. – Dopravní hřiště (15:00–19:00)

Soutěže pro děti i dospělé a bohatý doprovodný program

JIČÍN

MHD zdarma – po celý týden, posílené spoje v ranní špičce

Uzavření Husovy ulice – sobota 20. 9. dopoledne při farmářských trzích (zkouška pěší zóny)

Taktický urbanismus u ZŠ Železnická – 16.–17. 9., úprava dopravního značení, žáci vytvoří „asfalt art“, nové zastávky pro rodiče

Soutěž škol – žáci soutěží o nejvíce udržitelných cest do školy

Financováno
Evropskou unií

Královéhradecký kraj

Hradec
Králové

Pravěk ožívá ve dvou nových filmech z Archeoparku Všestary

Archeopark pravěku Všestary se podílel na vzniku dvou nových filmů režiséra Tomáše Kratochvíla – **Mořeplavci pravěku** a **Cesta kamenné sekery**. Oba snímky přibližují život lidí v neolitu a propojují vědu s filmovým příběhem. Diváci je budou moci zhlédnout i v nově zrekonstruovaném areálu archeoparku.

Mořeplavci pravěku vyprávějí o příchodu prvních zemědělců

do Evropy a jejich odvážné cestě přes Egejské moře. Film sleduje experimentální expedici Monoxylon, která na replice pravěkého člunu ukazuje, jak mohli naši předkové zvládnout jednu z největších výzev své doby. Dokument vznikl v Česku, Itálii a Řecku a uvede jej Česká televize i řecká ERT.

Cesta kamenné sekery představuje příběh ze života prvních zemědělců a zároveň horských

lovců a sběračů. Vyniká důrazem na vědeckou přesnost – od oděvů a účesů až po nástroje a stavby. Film

kombinuje hraný příběh, dokument i experimentální archeologii. Natáčen se především v Královéhradeckém a Pardubickém kraji a vznikl s podporou Ministerstva kultury ČR a Královéhradeckého kraje.

Oba snímky nabídnou divákům jedinečnou možnost nahlédnout do každodennosti neolitu – od stavby člunů a plavby po moři až po výrobu kamenných nástrojů a první kroky k usedlému životu. |

NÁZORY ZASTUPITELŮ

FC Hradec Králové na prodej: Fotbal, finance a trochu politického divadla

Zatímco fanoušci FC Hradec Králové doufají v lepší zítřky, město se ponořilo do obchodního thrilleru s názvem „Prodej klubu“. Hlavními aktéry jsou vedení města, společnost FOTBAL HK 1905 s.r.o. a samozřejmě zastupitelé, kteří se teď budou probírat ekonomickými detaily jako účetní po daňové sezóně.

Dohoda o klíčových podmínkách – dotace, pachtovné, dopad na městský rozpočet – už je na stole. Jenže, jak už to bývá, ne všichni u stolu seděli. Paní primátorka si totiž dohodu s investorem odprezentovala tak trochu sólo, bez konzultace s vyjednávacím týmem. Opozice si tak může připadat jako divák na VIP tribuně – vidí všechno, ale nikdo se jí neptá.

Právníci teď pilně sepisují akcionářské smlouvy, řeší kupní cenu

a další „drobnosti“. Jen multifunkce Malšovické arény zůstává v šedé zóně. Klub ANO upozorňuje, že aréna má sloužit nejen fotbalu, ale i kultuře a sportu obecně – což je logické, když kraj přispěl nemalou částkou právě na její multifunkčnost.

A co dál? Zastupitelé se s návrhem seznámí, kluby si řeknou své, a pak se rozhodne. Do té doby si fanoušci mohou užít napětí – ať už na hřišti, nebo v jednacích síních.

Lukáš Fielder (ANO2011)
lfiedler@khk.cz

Když Hradec nemá vizi, doveze ji z Ósaky

Zdá se, že budoucnost Hradce Králové dorazí v kontejnerech. Město vážně zvažuje, že si po světové výstavě Expo 2025 z Japonska přive-

ze dřevěný pavilon. Stavba navržená pro dočasné použití v subtropickém klimatu má být novou chloubou města, které kdysi utvářeli Kotěra a Gočár. Teď prý stačí trochu vrstveného dřeva a skleněné fasády, aby bylo po urbanismu.

Funkce pavilonu? Zatím nejasná. Možná galerie, kulturní centrum nebo coworkingový labyrint. Náklady? Prý ve fázi analýzy — což obvykle znamená: zatím se neví, ale doufáme. Argumenty o kulturním obohacení zní hezky, ale město si zaslouží víc než výstavní recyklát, který skončí jako atraktivní, ale bezobsažná skořápka.

Tvořit autenticky bolí. Dovážet pavilon je snazší. Jenže Hradec není

showroom. A importovaná modernita ještě neznamená pokrok. Víc odvahy by bylo v tom vytvořit něco vlastního — s vizí, která nevznikla za mořem, ale doma.

Možná kdyby se magistrát spíše zamyslel nad bezpečností vlakového a autobusového nádraží nebo nad domovem pro seniory. Ale to bychom zřejmě už chtěli hodně.

Petr Sadovský (ANO2011)
psadovsky@khk.cz

Nechci slevu zadarmo

Loňské krajské volby vyhrálo ANO se sloganem „Vrátíme vám, co vám vláda vzala“. Účelově populistické míchání krajských témat s celostátními jsem dávno odsoudil a od podzimu jsem se s jistou dávkou potouchlosti stále ptal, jak to s těmi vratkami vypadá.

Nedělo se nic. Koalice různě a podezřele škrtila s odůvodněním, že kraj nemá být „dotační agentura“. Pár měsíců před volbami se ale odkopali: navýšení slevy na jízdném pro studenty a seniory z 50 % na 75 %. Náklady minimálně deset milionů ročně mimo původní rozpočet, které se pochopitelně musí někde vzít. Neplatí už ani argument o redukci byrokracie — agendu darů musí někdo vyřídit, zkontrolovat a evidovat. Další skryté náklady. Není třeba

dodávat, že veřejná doprava je už dnes mohutně dotovaná ze státního i krajského rozpočtu (jen z krajského vysoko přes miliardu korun) a jízdné zdaleka neodpovídá nákladům dopravců. Proti tomu principiálně pochopitelně nic nemám.

Hnutí ANO pěstuje nárokovou ekonomiku, kde každý čeká na nějakou slevu, výhodu či dotaci. Mandatorní výdaje nebezpečně rostou na úkor investic a budoucího rozvoje.

Koalice v osmi krajích tedy využije veřejné peníze na Babišovu uplácející kampaň. Ale proč u toho u nás svítí i zástupci SOCDEM a SPD? Buď jde o výměnný obchod, jehož výsledky teprve uvidíme, nebo o úlitbu majiteli ANO s nadějí na přízeň po říjnových volbách.

Matěj Havel (SILNÍ LÍDRŮ pro kraj)
mhavel@khk.cz

U nás v kraji - návrat totality?

Rodinným střibrem každé vyspělé společnosti jsou lidé. Díky zúročení jejich zkušeností dokážeme stavět na pevných základech a posouvat se dopředu. Zdá se, že pro současné vedení Královéhradeckého kraje tahle osvědčená pravda neplatí. Napříč úřadem i krajskými organizacemi probíhají personální čistky. Jejich cílem jsou lidé spojení s bývalým vedením kraje.

Ano, v našem regionu se dnes skutečně vyhazuje z práce nebo trestá z „politických důvodů“. Těch

příběhů jsou bohužel spousty. Jeden za všechny by mohla vyprávět třeba Martina Berdychová, bývalá náměstkyně hejtmana, a ředitel chotělického domova sociálních služeb, který si ji dovolil zaměstnat. Tedy zaměstnat: zkušenosti a erudice Martiny Berdychové sloužily vedení tohoto krajského zařízení v rámci projektu, nebyla tedy ani placena přímo z krajského rozpočtu.

Ředitel proto přišel odměny a bylo mu zdůrazněno, že pokud neukončí pracovní poměr s bývalou náměstkyní, dostává se do existenčního ohrožení i on. Šlo o zadání současného hejtmana a rady kraje.

Tento příběh není jediný. Myslela jsem, že politické přesvědčení bránilo lidem studovat či pracovat v době normalizační totality. V hradeckém kraji jsme se do ní teď znovu vrátili.

Pokud společnost nedokáže využít zkušenosti svých členů

Práce srdcem mění v Orionu životy

Jako čerstvě zvolená předsedkyně Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost zastupitelstva Královéhradeckého kraje

jsem se rozhodla otevírat prostor dialogu formou kulatých stolů. Ráda bych, aby se dotýkaly témat, jež naše občany v oblasti školství tíží či zajímají. První kulatý stůl se uskuteční 10. září na téma Inkluzivní vzdělávání. Účast přislíbily odbornice z Centra Orion v Dlouhé Vsi — Iva Pechancová a Hana Zakouřilová. Pro to jsem do centra zamířila, abychom připravily program setkání.

Původně šlo o pracovní schůzku, ale odjížděla jsem s hlubokým zážitkem. Centrum Orion už více než 25

a začne se topit v demagogické přizemnosti, připravuje se o budoucí prosperitu a zároveň zadupává do země příležitosti, které demokracie nabízí.

Dana Kracíková (SILNÍ LÍDRŮ pro kraj)
dkracikova@khk.cz

let podporuje lidi s handicapem i jejich rodiny — nabízí osobní asistenci, denní služby, poradenství, terapie i pracovní aktivity, včetně keramické dílny či 3D tisku. K dispozici je také chytrý tréninkový byt, kde se klienti učí samostatnosti.

Nejvíce na mě zapůsobila oddanost lidí, kteří zde pracují. Nejde jen o odborníky, ale o srdcaře, kteří vytvářejí prostředí, kde empatie není fráze, ale každodenní realita. Každý detail tu dýchá odhodláním a snahou dát rodinám s handicapovanými členy naději na plnohodnotný život.

Více informací najdete na www.centrum-orion.cz. Děkuji všem, kteří Orion tvoří, za jejich práci i lidskost.

Eva Kaprálová (SPD, Tri, PRO a Svo)
ekapralova@khk.cz

Dilema s porodnicemi

Vážení občané, doba prázdnin končí a opět začínají jednání v krajském zastupitelstvu. Nebude to nijak veselé, neboť budeme také řešit osud porodnice v Oblastní nemocnici Rychnov nad Kněžnou. Nechat v provozu, nebo rodičky posílat jinam?

Pokud jsou výkony porodnice sniženy z důvodů nízké porodnosti, je její fungování při 300 porodech neudržitelné a znamenalo by dotování provozu krajem (20 mil.) k platbám od pojišťovny. To by velmi zasáhlo do rozpočtu. Proti tomu jde o ztrátu pracovních míst, možná i zrušení dětského oddělení a dojezd rodiček z Podorlicka jinam by se prodloužil až na 50 km. Jinde budou mít ale zajištěnu kvalitní péči. (Z Hořic to máme do nemocnic jen 20 km, zde to problémem není.)

Porodnost klesá a co udělal stát pro zvýšení porodnosti v minulých letech? Nic. Na semináři profesor Dušek poznamenal, že přijde doba, kdy se budeme chtít s mladým člověkem, až ho na ulici potkáme, vyfotografovat. V minulém roce se totiž narodilo nejméně dětí v historii republiky. Mít dítě je pro mladé lidi velmi finančně náročné — byty nejsou, nebo za nehorázné nájmy, hypotéky pro většinu mladých nedostupné. Nedieme se, že nejen v našem kraji řešíme situaci nepopulárními rozhodnutími.

Vážení občané, přeji vám krásný podzim a hlavně šťastnou ruku v říjnových volbách, aby se alespoň některé věci pro naše občany zlepšily. Volte ty, kteří budou myslet na vás, a ne jenom na vlastní zájmy.

Marcela Kováčiková (STAČILO!)
marcelkakov@email.cz

vyluštěte křížovku a soutěžte s námi o dárek. Zašlete nám tajenku do 12. září 2025 na e-mail: krizovka@khk.cz, nebo poštou na adresu: Tiskové oddělení KÚ Královéhradeckého kraje, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ s heslem „KŘÍŽOVKA“. Třem vylosovaným výhercům pošleme dárek, proto nezapomeňte uvést svoji adresu. Zasláním odpovědi souhlasíte se zpracováním svých osobních údajů, a to do vydání následujícího čísla U nás v kraji. V případě vylosování vaší správné odpovědi pak souhlasíte i se zveřejněním svého jména a bydliště v následujícím čísle U nás v kraji. **Výherci minulého kola jsou: Stanislava Kolmanová (Dvůr Králové nad Labem), Jaroslava Krausová (Jivany), Vlastimil Tryta (Doudleby nad Orlicí).**

Jaké zařízení pomáhá pečujícím osobám?	RYBKA	CITO-SLOVCE PODIVU	KOVOVÝ CHEM. PRVEK (Ce) lanthanoid	ZNÍČIT OSTŘÍ	?	VZOREC KARBIDU URANU	CHUCHVA-LEC	PŘEBÝ-VAJÍ (napiš obráceně!)	ZKR. TELEVIZE	?	POBÍZET	STÁT V USA	Tajenka 3	DRUH PAPOUŠKA
?	LITERÁRNÍ DÍLO	SLOVEN. MUŽSKÉ JMÉNO ŽÁDA			ZAKUSIT					HUDEBNÍ ZNAČKA				
STLOU-KAT					ŘÍMSKY 955					ČERNÁ TEČKA NA KŮŽI				
Tajenka 1					PŘÍSTAVNÍ HRÁZE					OVLÁDAT				
KONCEPT						OBCHODNÍ DŮM			POTICHU					
FÓR					SDRUŽENÍ PODNIKŮ				ČLEN KO-ČOVNÉHO KMENE					
OSLÍ HÝKÁNÍ					BYT S TO				ION se zá-porným el. NÁBOJEM					
?	PLOŠNÁ MÍRA	ČÁST SKO-TSKÝCH JMEN GERMÁN				ODVÁT			FRMOL					
Tajenka 2						OTLOUCTI								
DOBŘE														
DOKTOR POLITIC-KÝCH VĚD														

V Borohrádku začala rekonstrukce domova seniorů za 86 milionů korun

Královéhradecký kraj zahájil v areálu domova seniorů v Borohrádku rozsáhlé stavební úpravy, které povedou k modernizaci i zkvalitnění prostředí pro klienty a zaměstnance. Celkové náklady na investici s termínem dokončení koncem roku 2026 činí 86 milionů korun.

„Stavební práce zahrnují jak modernizaci stávajících objektů, tak přístavbu nových prostor, které zlepší komfort klientů i pracovníků domova. Jedná se o rozšíření a rekonstrukci budovy Zámeček, spojovací chodby a hlavní budovy domova, který poskytuje služby a ubytování seniorům, Dokončení

stavebních prací je plánováno na květen 2026. Poté kraj nové prostory vybaví nábytkem i potřebnými technologiemi a na konci příštího roku je začnou využívat klienti i personál,“ sdělil radní za oblast investic Zdeněk Praus.

Zámeček, historická budova z počátku 19. století, projde kompletní proměnou. Objekt nově poslouží jako administrativní a provozní zázemí například pro kuchyň, pedikúru, kadeřnictví a zaměstnanecké šatny a pro příležitostné přespání zaměstnanců. Podkroví stavbaří upraví pro fungování terapeutických služeb, rehabilitací a technického zázemí.

Další stavební úpravy se týkají spojovací chodby, která propojuje Zámeček s hlavní budovou a napojí se na novou přístavbu s výhledem do zahrady. Také se rozšíří místnost jídelny pro personál a vydávání obědů externím zákazníkům. Spojovací chodba bude

i nadále propojovat hlavní budovu s budovou Zámečku.

V přízemí hlavní budovy vznikne namísto kanceláří šest pokojů pro klienty s vlastním hygienickým zázemím. Zůstane zde stávající společenská místnost pro setkávání klientů s personálem. |